

FAGFORENINGSPOLITISK PROGRAM

1. LØNNSFORHOLD

- Lønn skal være et aktivt personalpolitisk virkemiddel.
- Lønn skal brukes aktivt for å sikre rett person til rett jobb.
- Kunnskap og kompetanse er viktig for verdiskapingen i samfunnet. Det skal lønne seg å ta utdanning.
- Lønnsnivået for foreningens grupper i offentlig sektor må samsvare bedre med nivået for tilsvarende grupper i privat sektor.
- Hoveddelen av lønnsdannelsen skal skje lokalt.
- Alle medlemmer skal sikres lønnsvekst.
- Kompetanse og innsats skal være utslagsgivende ved forhandlinger om lønn. Utdanning skal reflekteres i lønnsfastsettelsen.
- Foreningen skal arbeide for å øke medlemmers bevissthet om lønnsdannelse og lønnsnivå.

2. ØVRIGE ARBEIDSFORHOLD

- Arbeidstidsordninger skal være fleksible og innenfor rammen av et godt vern, bl.a. tilpasset ulike livsfaser.
- Studiefinansieringen må innrettes slik at langvarig vitenskapelig utdanning premieres. Studenter må ha reell mulighet til å være heltidsstudenter.
- Det bør opprettes tariffavtaler i de deler av privat sektor hvor foreningen har medlemmer.
- Velferds- og pensjonsordninger for selvstendig næringsdrivende må være på linje med de arbeidstakere har.

3. LIKESTILLING OG MANGFOLD

- Arbeidsmarkedet skal være preget av likestilling og mangfold. Alle skal ha like muligheter til utdanning, arbeid og inntekt.

4. PENSJONSFORHOLD OG SENIORPOLITIKK

- Pensjonssystemet må kunne gi gode pensjonsytelser for alle inntektsnivåer
- Det må gis pensjonsopptjening for studier/høyere utdanning.
- De offentlige tjenstepensjonsordningene må også i framtiden sikres en fornuftig sammenheng mellom sluttinntektsnivå og inntekt som pensjonist.
- Det må være reell mulighet til å kombinere arbeid og pensjon fra fylte 62 år.
- Pensjonssystemet må gi motivasjon for fortsatt arbeid, dvs. høyere pensjon for de som ønsker å stå lenger i arbeid (og som dermed innbetaler mer) enn de som fratrer tidlig.
- Selvstendig næringsdrivende må få samme mulighet til pensjonsopptjening som arbeidstakere.
- Arbeidslivets øvre aldersgrense på 70 år må oppheves.

5. FORSKNING OG INNOVASJON

- Økt satsing på forskning er nødvendig for verdiskapning og en hovedbetingelse for positiv utvikling av norsk økonomi og velferd.
- Offentlig og privat forskningsinnsats må styrkes. Norges samlede forskningsinnsats per capita bør være blant de høyeste innen OECD.
- Forskning forutsetter forskere. Forskeres lønn og øvrige arbeidsvilkår må styrkes vesentlig, og forskerutdanningen må styrkes. Bruk av midlertidig tilsetning i universitets- og høyskolesektoren må reduseres.
- Forskningen må gjennom tilstrekkelig offentlig finansiering sikres uavhengighet i forhold til kommersielle særinteresser.
- Kunnskap om entreprenørskap gjøres til en mer integrert del av all høyere utdanning.

6. UTDANNING

- Det faglige nivå i norsk skole må være i samsvar med god internasjonal standard.
- Elever må sikres rett til undervisning av lærere med solid formell faglig kompetanse i de fag de underviser. Alle lærere bør ha mastergrad i sitt hoved-fagområde.
- Kravene til studiekompetanse må holde god internasjonal standard.

7. KONKURRANSEDYKTIG OFFENTLIG SEKTOR

- Offentlig sektor skal preges av kvalitet, rettsikkerhet, effektivitet og målrettethet. Dette forutsetter en systematisk satsing på kunnskap og kompetanseutvikling.
- En konkurransedyktig offentlig sektor konkurrerer om den beste arbeidskraften både når det gjelder lønnsnivå og mulighet til å tilby utfordrende og interessante

arbeidsoppgaver. Forholdene må legges til rette for at de som har kunnskap og kompetanse gis utviklingsmuligheter, ansvar og myndighet.

- En konkurransedyktig offentlig sektor forutsetter kompetente medarbeidere og ledere. Forholdene må legges til rette for at dyktige medarbeidere og ledere rekrutteres og beholdes.

8. NÆRINGSPOLITIKK OG VERDISKAPNING

- Næringspolitikken må legge til rette for stabilitet og utvikling av konkurransedyktig virksomhet. En god næringspolitikk bidrar til å redusere skadevirkningene av store svingninger i internasjonal økonomi.
- Sterke kunnskapsmiljøer og høy kvalitet på utdanning og forskning er en viktig forutsetning for at norsk økonomi er attraktiv for kunnskapsinvesteringer.
- Næringspolitikken må bidra til å fremme forskningsbaserte innovasjoner både i offentlig sektor og i næringslivet. Det vil bidra til å heve kvaliteten på offentlige tjenester og bidra til vekst i norsk økonomi.
- Viljen og muligheten til å skape egen arbeidsplass må styrkes i Norge. Entreprenørskap må bli en mer integrert del av høyere utdanning; samtidig må velferdsordninger for selvstendig næringsdrivende styrkes slik at de er på linje med ordningene til arbeidstagere.
- Næringspolitikken må legge til rette for og gi incentiver til en bærekraftig utvikling og produksjon av produkter og tjenester.

9. TILLITSVALGTAPPARATET

- Lokale arbeidsplassgrupper og tillitsvalgte er viktige virkemidler for å fremme medlemmenes interesser, særlig i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger.
- Lokale studentforeninger er et viktig virkemiddel for rekruttering til foreningen. Sekretariatet skal ta initiativ til at det dannes lokale studentgrupper på de universitet og høyskoler der det utdannes samfunnsøkonomer.

10. FORHOLDET TIL AKADEMIKERNE

- Foreningen er tilsluttet Akademikerne og ser denne hovedorganisasjonen som et nyttig og viktig redskap for å fremme medlemmenes fagforeningspolitiske interesser.
- For å styrke foreningens innflytelse i Akademikerne er det viktig å delta aktivt i hovedorganisasjonens organer.